

PROBLEM & REŠITEV

Astronomske odškodninske tožbe.

Kakšni so nauki?

Zneska, ki ju hočejo izterjati od uprave in nadzornih svetov Intereurope in Luke Koper, sta nepredstavljivo visoka. Napoveduje se plaz podobnih tožb. Doslej je bilo takšnih malo, zneski so bili nižji, epiloga še ni. Kakšne so možnosti, da bo ta denar od managerjev in nadzornikov zares izterjan?

■ Nataša Korajžija

Uprava Intereurope je na začetku leta v imenu delničarjev vložila odškodninsko tožbo proti prejšnji upravi Intereurope na čelu z Andrejem Lovšinom v višini 37,5 milijona evrov. Gre za znesek, s katerim bi po sedanjih cenah lahko odkupili

celotno Intereuropo – tržna kapitalizacija družbe konec marca je bila namreč 35,7 milijona evrov.

Tožbi proti nekdanji upravi Intereurope bi se kmalu utegnulo pridružiti nekaj novih: na skupščinah Hita in Casinoja Ljubljana so delničarji že izglasovali, naj pooblaščenec na podlagi izredne revizije vloži odškodninsko tožbo, določili pa so tudi pooblaščenca oziroma odvetnika, ki bo pregledal dokumente in vložil tožbo. »Nadzorniki se lahko odločijo tako za odškodninsko tožbo kot za kazensko ovadbo, vendar je odškodninska tožba za nadzornike pomembnejša, ker nado-

Ali obstaja možnost, da bivši člani uprav in nadzorniki vrnejo poniknjene milijone?

Bivšo upravo Luke Koper, ki jo je vodil Robert Časar in bivše nadzornike, bodo delničarji tožili, so izglasovali delničarji Luke konec marca na skupščini. Višina odškodnine bo po sedanjih ocenah približno 39 milijonov evrov.

Uprava Intereurope je v imenu delničarjev letos januarja vložila odškodninsko tožbo proti bivši upravi, ki jo je vodil Andrej Lovšin - v višini 37,5 milijona evrov. Tožili naj bi tudi bivše nadzornike.

mesti povzročeno škodo, izgubljena sredstva pa se lahko vrnejo v podjetje,« pravi Anja Strojnik Štampar, članica uprave Kada.

Vrsta posebnih revizij

Odškodninske tožbe pri nas vložijo praviloma na podlagi izsledkov posebnih revizij. Kad je kot delničar med drugim zahteval, da se opravijo posebne revizije v Hitu, Casinoju Ljubljana in Luki Koper. Posebno revizijo lahko sicer zahtevajo že nadzorniki sami, vendar je pri nas navada, da za to poiščejo soglasje delničarjev na skupščinah. Ko na skupščinah izglasujejo revizijo (delničarji praviloma tudi določijo revizorja), mora uprava izpeljati postopek in dati na razpolago dokumente, revizorji pa morajo upoštevati zahtevo delničarjev, katere posle naj preverijo. Naj spomnimo, da tega niso upoštevali v Luki Koper, kjer so delničarji že marca 2009 zahtevali, da se preverijo vsi posli za preteklih pet let s poudarkom na 14 konkretno navedenih poslih zaradi suma negospodarnih in škodljivih ravnanj ter oškodovanj družbe, nato pa je revizor PricewaterhouseCoopers po dogovoru z upravo pregledal zgolj 10 od 14 spornih področij. Med nepregledanimi štirimi področji so tako ostali nakup Orleške gmajne v Sežani, posli z družbo Premik.net, zaradi katerih je pozneje izbruhnila afera Prijatelj prijatelju, prodaja kapitalskih naložb, gradnja nove poslovne stavbe, upravičenost plačila kavcije in vračila sredstev za sprostitev ladij v lasti družb Pašnjak in H/J Shipping Malta, podaljšanje pomola 1 in gradnja ankaranske obvoznice. Revizorji so pojasnili, da nimajo na voljo tehnik in pooblastil, s katerimi bi lahko uspešno nadaljevali preiskavo, in dodali bistroumno oceno, da njihova preiskava ne more doprinesiti dodatne vrednosti k policijskemu preiskovalnemu procesu, ki je potekal vzporedno.

Kaj vse očitajo Robertu Časarju

Med desetimi področji, ki so jih revizorji pregledali, je po spornosti na prvem mestu 'slovaški posel', to je nakup desetine podjetja TTI. Luka Koper je odštela 26 milijonov evrov za nakup desetine podjetja, ki je imelo 1,7 milijona evrov kapitala, gre pa za eno od podjetij avstrijskega poslovneža Dieterja Kaasa. Denar je izginjal tudi v romunskem projektu Railport Arad in v TTT (Trade Trans Terminal) ter še v nekaj drugih projektih. Revizorji PricewaterhouseCoopers so skupaj odkrili več težkih nepravilnosti, s katerimi naj bi prejšnja uprava Luko oškodovala za skoraj 40 milijonov evrov. Če bi k temu prišle še zneske posojil ekološkima podjetjema Adriasole in Ecoporto v večinski lasti Luke Koper, potem je iz podjetja odfrčalo dobrih 50 milijonov evrov. Iz Luke Koper naj bi denar denimo odtekel tudi

prek škodljive pogodbe z že izbranim podjetjem Sintesi Pen ob gradnji potniškega terminala, prek najemnega posla z družbo Grafist, s katero povezujejo župana Borisa Popoviča, in tudi prek pogodbe z mariborskim inženirskim podjetjem Ponting. Spomnimo, da je bil svetovalec Roberta Časarja sedanjí državni sekretar na ministrstvu za promet Igor Jakomin. Ta je svoje podjetje Marlog leta 2008, v pričakovanju, da bo imenovan na položaj državnega sekretarja, prodal družbi Rail Cargo Adria (ki je v solasti enega Kaasovih podjetij), ki jo vodi Valter Abramovič, ta pa je skupaj s Ksenijo Sedmak Časar, ženo nekdanjega predsednika Luke Koper, tudi lastnik podjetja Logent.

Posebna revizija še ni tožba

Po utečenih postopkih revizorji o svojem delu poročajo na skupščini delničarjev. Če uprava presodi, da delo ni bilo dobro opravljeno, lahko svoje mnenje sicer izrazi, ne more pa prepričati predstavitev poročila delničarjem. Ravno tako naj se ne bi dogovorila z revizorjem, naj se pregleda zgolj del poslov. Na podlagi poročila posebne revizije imajo delničarji možnost imenovati posebnega pooblaščenca (odvetnika), ki poročilo prouči, in če iz poročila izhaja dovolj dejstev in dokazov za utemeljen odškodninski zahtevek, sestavi tožbo. »Za uspešno uveljavljanje odškodninskega zahtevka morajo biti podani vsi štirje elementi odškodninske odgovornosti: dejansko nastala in pravno priznana škoda, protipravnost dejanja, vzročna zveza med škodo in protipravnim dejanjem ter odgovornost povzročitelja. Julija bo potekel šestmesečni rok, v katerem morajo pooblaščenca v primeru Hita in Casinoja Ljubljana ugotoviti, ali so navzoči vsi elementi odškodninske odgovornosti in ustrezni dokazi,« pravi Anja Strojnik Štampar.

Kakšne so možnosti za izvršbo?

Zlasti pomembno se ji zdi razmisliti o koraku naprej, kakšne so možnosti za izvršbo. Ali obstaja možnost, da se odškodnine izterjajo od nekdanjih članov uprav in članov nadzornih svetov? »Sistem bo deloval le v primeru, da bo mogoče škodo povrniti in da bo prišlo do restitucije premoženja,« meni Strojnik Štamparjeva. Zato se ji zdi smiselno, da bi se člani uprav zavarovali za odškodninsko odgovornost. »Uprava zato ne bo ravnala z manjšo skrbnostjo, družbi pa bo uspelo del škode dobiti nazaj od zavarovalnice. Člani uprav ne morejo vseh poslov voditi brez tveganja, ker je običajno poslovno tveganje pri poslih nujno. In če je uprava zavarovana, je pri določenih odločitvah lahko bolj suverena.« Je pa res, da gre za razmeroma draga zavarovanja,

foto: Urban Štebljar

Anja Strojnik Štampar, članica uprave Kada, meni, da bo sistem deloval le v primeru, da bo prišlo do restitucije premoženja. Zato se ji zdi smiselno, da bi se člani uprav zavarovali za odškodninsko odgovornost. A takšnega zavarovanja nima niti uprava Kada.

ki se jih zdaj obračunava kot boniteto, in zato v praksi niso zelo razširjena (v upravi Kada jih denimo nimajo).

V Hitu pod drobnogledom nepremičninski posli

V Hitu so sprožili posebno revizijo zaradi naložb v Umagu, Brčkem, Črni gori in zaradi nepremičninskih poslov v Beogradu. V Casinoju Ljubljana pa so delničarji zahtevali pregled sponzorskih in svetovalnih pogodb ter pregled porabe dokapitalizacijskih sredstev. Pooblaščenec, ki naj bi vložil odškodninsko tožbo proti prejšnji upravi Hita, je odvetnik Miha Martelanc, pooblaščenec za Casino Ljubljana pa odvetniška družba Fašun, Mihelin, Milač in Strojnik. Pri Casinoju Ljubljana bo treba odgovoriti tudi na vprašanje, kaj narediti v primeru, ko delničarji zahtevajo odškodninsko tožbo za družbo, ki je v stečajnem postopku. Lahko dodamo, da je tak primer Jutranjka, pri kateri je bila odškodninska tožba vložena na pobudo upnikov.

Kaj pričakujejo nadzorniki Intereurope

»Težko je napovedovati, kaj se bo dogajalo s tožbo. Pričakujem, da bodo postopki dolgotraj-

ODŠKODNINSKE TOŽBE

podjetje	toženi ali potencialno toženi	višina odškodnine (v EUR)	revizor	odvetnik	kako daleč so postopki
Intereuropa	 nekdanja uprava (Andrej Lovšin) in nekdanji nadzorniki (Peter Rigler)	37,5 milijona	KPMG	Miha Kozinc	tožba je vložena na sodišče
Luka Koper	 nekdanja uprava (Robert Časar) in nekdanji nadzorniki (Boris Popovič)	39* milijonov	PricewaterhouseCoopers	še ni določeno	tožba bo vložena do septembra
Hit	 Niko Trošt in nadzorniki (Viktor Baraga)	v proučevanju	Plus Revizija	Miha Martelanc	tožba bo vložena predvidoma julija
Casino Ljubljana	 Matjaž Ovsenik, Andrej Sluga, Goran Miškulin	v proučevanju	ABC Revizija	Peter Fašun	tožba bo vložena predvidoma julija
Patoma	 Mateja Perger, Danilo Marin	0,5 milijona	Ernst & Young	Odvetniška družba Gorjup	tožba je vložena na sodišče
Gio	 Savo Tatalovič	474 tisoč	Ernst & Young	Daniel Planinšec	tožba je vložena na sodišče
Menina	 Jože Homar in 5 posameznikov	131 tisoč	AGN Consultatio		tožba je vložena na sodišče
Zavarovalnica Triglav	 Nada Klemenčič, Milan Marolt	3,3 milijona			zadeva je vrnjena na prvostopenjsko sodišče v novo sojenje, odločbe o novem postopku še ni
Jutranjka	 Miha Rabič	2,66 milijona	izvedensko mnenje: Atenka Grič, Drago Dubrovski	Adolf Mijač	več obravnav (tožba vložena že 2006), sodbe še ni

* Tožba še ni vložena, zato gre za oceno na podlagi doslej znanih podatkov.

ni, ker smo oddali več deset kilogramov gradiva in ker gre za zapleten primer. Upam pa, da bodo sodišča ravnala zakonito in strokovno in da bomo lahko iz tega kaj iztržili za Intereuropa,« pravi Bruno Korelič, zdajšnji predsednik nadzornega sveta Intereurope. Odškodninska tožba je predvsem povezana s prekoračenimi stroški gradnje logističnega centra Čehov pri Moskvi. Spomnimo: naložba se je s predvidenih 46 podražila na 161 milijonov evrov, prekoračitev pa so prejšnji nadzorniki odobrili šele naknadno. Na vprašanje, zakaj niso vložili tožbe za celotno razliko v prekoračenem znesku, Korelič odgovarja, da gre za povsem pravno dikcijo, ker gre deloma za oškodovanje iz malomarnosti in oškodovanje iz naklepa, deloma pa so se tudi spremenile cene na trgu.

Visoki stroški odškodninskih tožb zaradi drage takse

Po Koreličevih besedah naj bi bili stroški vlaganja odškodninske tožbe doslej povezani zgolj

s sodno takso. Preverili smo, kolikšna bi bila taksa pri takšnem odškodninskem zahtevku – gre za 74 tisoč evrov. Če k temu dodamo še stroške izvedenca za oceno skrbnosti ravnanja toženih managerjev, približno 30 tisoč evrov, in še stroške odvetnika, lahko hitro pridemo do razmeroma visokih zneskov.

Prihodnost Intereurope

Koreliča smo tudi povprašali za komentar neuradnih napovedi, da bo Intereuropa razdeljena na kose in prodana, a je to zanikal in odgovoril, da je nadzorni svet potrdil strategijo, po kateri bodo iskali strateškega partnerja za Čehov in za Intereuropa v celoti. Letos načrtujejo, da bodo prodali staro poslovno stavbo Intereurope v Ljubljani in skladišče, strategija pa predvideva tudi prodajo tovarnega prometa (gre za razmeroma veliko transportno organizacijo s 140 vlačilci). Korelič ravno tako ni hotel komentirati govorice o dogovorih o prodaji dela Intereurope švicar-

skemu logistu Keuhne & Nagel, ker naj bi to prvič slišal.

Korelič je bil tudi sam odškodninsko tožen

Spomnimo naj, da se je Bruno Korelič že sam znašel na sodišču: prejšnja uprava Luke pod vodstvom Roberta Časarja ga je tožila za odškodnino 772 tisoč evrov, ker naj bi podjetje oškodoval z leta 2003 nakupljenimi in leta 2005 prodanimi Autocommerceovimi delnicami. Pri tem posluje sicer Luka Koper zaslužila 15 odstotkov, vendar je pozneje prišlo do managerskega prevzema Autocommercea in so delnice dosegle višjo ceno. Avgusta 2009 je sodnica na koprskem okrožnem sodišču razsodila, da Korelič ni oškodoval podjetja, Korelič pa je ponovil, da je tožba zgolj maščevanje Borisa Popoviča, ki je bil takrat predsednik nadzornega sveta Luke. Zanimivo je, da je Boris Popovič še vedno član nadzornega sveta Luke Koper, v nenavadnem položaju pa je tudi nekdanja članica nadzornega sveta Olga Franca, ki je v vmesnem obdobju kot

predsednica NS imenovala sedanjega predsednika Gregorja Veselka. Utegne se zgoditi, da bo zdaj ta predsednik uprave v imenu delničarjev verjetno vložil tožbo med drugim tudi proti njej. Po sklepu skupščine bodo namreč delničarji vložili odškodninsko tožbo tako proti upravi kot proti nadzornemu svetu.

Znova aktualna Zavarovalnica Triglav

Ena starejših odškodninskih tožb, ki pa je ponovno aktualna, je tožba proti Nadi Klemenčič in Milanu Maroltu, nekdanjima vodilnima v Zavarovalnici Triglav. Zavarovalnica Triglav je v času, ko jo je vodil Jože Lenič, tožila Nado Klemenčič in Milana Marolta zaradi izplačila nagrad v letih 1999 in 2001 v vrednosti 783 milijonov tolarjev (3,3 milijona evrov, brez zamudnih obresti). Zavarovalnica Triglav je poskušala dokazati, da so bile nagrade izplačane brez ustreznega sklepa nadzornikov. Tožbo je nadaljeval naslednji predsednik uprave Andrej Kocič, verjetno pa jo bo tudi Matjaž Rakovec. Na prvi stopnji sta Klemenčičeva in Marolt zmagala, Triglav pa se je pritožil. Pritožbi je sodišče deloma ugodilo in Triglav mora zdaj vnovič dokazati, da je odškodninska tožba upravičena.

Tožba zaradi nepreglednega managerskega odkupa

Nekoliko drugačna tožba proti predsedniku uprave je doletela Jožeta Homarja in pet drugih posameznikov iz Menine, februarja letos jo je vložila Mercata. Uprava Mercate se je za tožbo odločila, ker je Menina prodajala lastne delnice izbranim osebam po nižji ceni od tržne, kar naj bi povzročilo oškodovanje družbe v višini 131 tisoč evrov. Marko Mencin, predsednik uprave Mercate, trdi, da gre za enega klasičnih manevrov pri nepreglednih managerskih odkupih. Mercata je sicer 20-odstotna

lastnica Menine, ki se ukvarja s prodajo pogrebne opreme, nepravilnosti pri odkupu delnic pa je ugotovil izredni revizor, podjetje AGN Consultatio, ki ga je na skupščini imenovala največja delničarka, družba pooblaščenka MCL (MCL je pred kratkim ustanovilo podjetje Meng in nanj preneslo 46,65-odstotni delež Menine).

Delničarji Mercatorja v tožbo zaradi nepreglednega prevzema

Zaradi nepreglednega prevzema pa so delničarji Mercatorja lani pod okriljem VZMD (Vseslovensko združenje malih delničarjev) začeli postopek za vložitev tožbe proti prevzemnikom Mercatorja, torej proti Pivovarni Laško, Pivovarni Union, Radenski in Infond Holdingu, ki je zdaj v stečaju. Tu gre za nekoliko drugačen primer kot pri tožbah delničarjev proti nekdanjim upravam ali nadzornim svetom, ker gre za kršitev zakona o prevzemih. Na VZMD so ocenili, da je delničarjem Mercatorja nastala večmilijonska škoda, ker prevzemniki niso objavili ponudbe za prevzem. K vložitvi tožbe so lani pozvali vse delničarje Mercatorja, postopek pa vodi odvetniška pisarna Veršič in Perčič, nam je pojasnil Kristjan Verbič, predsednik VZMD. Tožba bo ravno te dni vložena na sodišče, toženi pa bodo Pivovarna Laško, Pivovarna Union, Radenska in Infond Holding v stečaju. Neuradno smo izvedeli, da gre za visoke odškodninske zneske (celotni znesek še ni znan, gre pa za več sto milijonov evrov) in da so tudi pri tej tožbi težave zaradi visoke sodne takse.

Ob odškodninskih tožbah tudi kazenske ovadbe

Ovadbe so bile posredovanje v primeru Intereurope, Luke Koper in Elana ter IUUV v stečaju, kjer je policija lani poletno ovadila sku-

paj sedem oseb (nekdanja predsednika uprave Vita Debeljaka in Aleša Lundra, člana uprave Dušana Jeršeta ter Sonjo Vavken in zunanje sodelavce Nino Morgan Jones, Romano Šušter in Grega Sturmerja), ki so osumljeni povzročanja premoženjske škode oziroma pridobivanja protipravne premoženjske koristi v vrednosti več kot milijon evrov.

Primer Rabič še odprt

Praksa kaže, da pravnomočna kazenska tožba še ne pomeni, da bodo storilci odškodninsko odgovarjali in da bo nezakonito pridobljeno premoženje podjetju vrnjeno. Spomnimo naj na primer Mihe Rabiča, nekdanjega direktorja Jutranjke, ki je bil pravnomočno obsojen na višjem sodišču, kjer so mu potrdili krivdno odgovornost in ga kaznovali z 11 meseci zapora. Nekdanji direktor naj bi Jutranjko v letu 2003 oškodoval za 2,65 milijona evrov z nenamensko uporabo državne pomoči in z drugimi transakcijami, nadzorni svet Jutranjke pa je takrat vodil njegov oče Marjan Rabič. Tomaž Kos, stečajni upravitelj Jutranjke, je konec leta 2005 oziroma na začetku leta 2006 proti Mihi Rabiču vložil tudi odškodninsko tožbo v imenu upnikov, vendar primer še vedno nima epiloga. »Razpisanih je bilo več obravnav in mi dokazujemo, da je bil Miha Rabič dejansko kriv za zmanjšanje stečajne mase,« pravi Tomaž Kos. Če bi bila ta odškodninska tožba rešena, bi lahko stečaj Jutranjke končali že pred dvema letoma, je še dodal Kos, tako pa je postopek še vedno odprt. Iz primera Jutranjka lahko sklepamo, da bodo odškodninske tožbe dolgotrajni procesi, ki bodo več let zaposlovali naše pravniške ume in vojske različnih izvedencev. Izidi tožb so negotovi, možnosti za dejansko povrnitev izginulega premoženja v podjetja pa oddaljene v prihodnost in neznatne.

Plaz posebnih revizij se pogosto sproži po parlamentarnih volitvah in zamenjavi politične ter gospodarske elite.

V Palomi so že pred letom dni vložili odškodninsko tožbo v višini pol milijona evrov proti Danilu Marinu in Mateji Perger, ki naj bi oškodovala družbo prek pogodb z različnimi odvetniki ter nakupom in najemom zemljišča v Šentilju. Redna in izredna revizija sta bili opravljeni v družbi Gio. Pri obeh so ugotovili, da je pogodba za najem letal, ki jo je Gio sklenil z liechtensteinsko družbo, škodljiva. Zato je bila proti nekdanjemu predsedniku uprave Savu Tataloviču vložena odškodninska tožba v višini 0,47 milijona evrov. Gio (nekdanji Smelt), ki je v lasti Kada, Soda in DSU, je v likvidaciji že od leta 2008, proces pa se zapleta ravno zaradi pogodbe za najem letala pri liechtensteinskem podjetju Interflight Anstalt, ki ga zastopa odvetnik Andrej Toš. Po pogodbi iz leta 2005 mora Gio za uro letenja plačati 1350 evrov, čeprav naj bi bilo primerljivo letalo mogoče najeti na trgu že za 600 evrov.

Te dni poteka posebna revizija tudi v družbi Istrabenz Gorenje Avtomatizacija zaradi suma oškodovanja premoženja podjetja. Prejšnji direktor Marko Urbanija je bil razrešen iz krivdnih razlogov, po neuradnih virih naj bi neupravičeno odlival denar iz družbe, letno naj bi šlo za šestmestne številke, a nižje od pol milijona evrov.

Februarja letos je nadzorni svet Droge Kolinske podprl predlog, da se opravi posebna revizija poslovanja srbskih družb Grand Prom in Soko Štark, ki sta del skupine Droga Kolinska, pred tem pa sta bili v lasti sedanjega predsednika uprave Slobodana Vučićevića. Revizija naj bi zajela obdobje zadnjih dveh let.

Posebna revizija poteka tudi v Peku. Lastniki so na decembrski skupščini izglasovali tudi izredno revizijo v Preventu Globalu, vendar ni nujno, da bo izpeljana. Interno proučevanje nenavadnih potez predhodnikov poteka tudi na Petrolu in v Zavarovalnici Triglav. Posebna revizija je potekala tudi v Steklarski Novi, kad pa je stečajnega upravitelja pozval k vložitvi tožb, ker naj bi bilo od leta 2005 in 2008 v Steklarski Novi več nezakonitih transakcij.

Bodo odškodnino plačale zavarovalnice?

Nekdanja uprava Intereurope je sicer imela sklenjena polico korporativnega zavarovanja odgovornosti, vendar je znesek manjši od toženega.

Nataša Koradžija

Slovenija sodi med redke države, v katerih zavarovalna premija za odškodninsko odgovornost sodi med bonitete, in ne med stroške podjetja.

To naj bi bil tudi eden glavnih razlogov, da zavarovanja odškodninske odgovornosti pri nas niso razširjena, čeprav ni nujno, da so zelo draga. Na spletni strani Združenja članov nadzornih svetov je denimo mogoče najti ponudbo Adriatic Slovenice, ki so jo pripravili skupaj z Liberty International – za sklenitev osebne zavarovalne zaščite za člane uprav in nadzornike. Najnižji znesek mesečne premije je 35,42 evra, zavarovalno kritje pa 250 tisoč evrov. Zavarovalno kritje v višini pol milijona evrov je mogoče dobiti že za 57 evrov, a pod pogojem, da imate certifikat združenja nadzornikov. »Osebnih zavarovalnih polic prodamo zelo malo, nekoliko več je korporativnih zavarovanj, ki krijejo odgovornost vseh članov vodstva,« pravi Gregor Dostal, zavarovalniški posrednik pri Marsh Europe. Zavarovalna kritja v teh policah so po njegovih besedah zelo različna, nekatera zavarovanja krijejo tudi stroške branjenja toženih vodilnih do trenutka, ko so te osebe na sodišču spoznane za krive. To je praviloma dolgoleten in drag proces.

Vseh 100 podjetij FTSE ima zavarovano odgovornost

V zahodni Evropi, Veliki Britaniji in ZDA je zavarovanje odškodninske odgovornosti vsakdanja praksa, pravi Peter Schlamberger, zavarovalniški strokovnjak, zaposlen v Londonu v Navigators Pro oziroma Syndicate 1221 pri Lloyd's of London, pred tem pa v Liberty IU (Navigators Pro je zavarovalniška družba, ki deluje v okviru Lloyd's of London). Vseh sto podjetij z indeksa FTSE 100 ima sklenjeno takšno zavarovanje, pa tudi velika večina podjetij, ki sestavljajo indeks FTSE 350. »Po podatkih iz leta 2005 ima v Nemčiji več kot 85 odstotkov večjih podjetij sklenjena odškodninska zavarova-

vanja, ocenjujem pa, da je zdaj ta delež še veliko večji. V ZDA ima takšno zavarovanje sklenjena velika večina podjetij s seznama Fortune 1000,« pravi Schlamberger.

Letna premija do 100 tisoč evrov za 10 milijonov kritja

Stroški zavarovalne premije se določajo posebej za vsako podjetje, ker nanje vpliva veliko dejavnikov. Med najpomembnejšimi Schlamberger omenja panogo, v kateri podjetje posluje, in zakonsko okolje, organiziranost družbe, vrsto lastništva, izpostavljenost družbe v ZDA, kakovost finančnih kazalnikov podjetja, reference posloводства, raven korporativnega upravljanja, lastniško strukturo in kakovost lastnikov.

Po njegovih izkušnjah se povprečna premija za korporativna zavarovanja (krije odgovornost celotne uprave, nadzornega sveta in tudi izvršnih direktorjev), ki jo zavarovalnice ponujajo za slovenske javne delniške družbe (brez finančnih ustanov), giblje med 30 in 100 tisoč evri na leto, zavarovalno kritje pa je približno 10 milijonov evrov.

Sedanji predsednik nadzornega sveta Intereurope Bruno Korelič nam je povedal, da je imela Intereuropa v času, ko jo je vodil Andrej Lovšin, sklenjeno zavarovanje odgovornosti organov upravljanja in nadzora, vendar višina kritja ne dosega višine toženega zneska (37,5 milijona evrov). Poklicali smo tudi na Adriatic Slovenico, ki naj bi sklenila polico korporativnega zavarovanja, vendar po zakonu o varstvu podatkov ne dajejo informacij o pogodbah. Tudi v pravni službi Intereurope nam višine kritja iz police niso zaupali. Andrej Lovšin, toženi bivši predsednik uprave, pa je povedal, da je bilo zavarovanje sklenjeno na več milijonov evrov, a se natančne višine ni spomnil. Dodal je tudi, da je vse delal zakonito in da odškodninske tožbe sploh še ni prejel, zato še ni razmišljal o tem, katerega odvetnika bo najel.

Peter Schlamberger, Navigators Pro: Stroški korporativnega zavarovanja odgovornosti za slovenska javna podjetja se gibljejo od 30 do 100 tisoč evrov za 10 milijonov evrov kritja.

NAJVEČJE PORAVNAVE SKUPINSKIH TOŽB DELNIČARJEV

DELNIČARJI	(v mio USD)
Enron	7,242
Worldcom	6,158
Cendant	3,561
Tyco International	3,2
AOL Time Warner	2,65
Nortel Networks (I)	1,143
Royal Ahold	1,1
Nortel Networks (II)	1,1074
McKesson HBCO	1,043
United Health Group	0,925

NAJVEČJE PORAVNAVE PRI TOŽBAH PROTI VODILNIM V EVROPSKIH DRUŽBAH

DRUŽBE	(v mio USD)
Royal Ahold (Nizozemska)	1,091
Lernout & Hauspie (Belgija)	539,1
DaimlerChrysler (Nemčija)	300
Deutsche Telecom (Nemčija)	120
Otto (Nemčija)	104
Royal Dutch Petroleum/Shell (Nizozemska)	90
Alcatel (Francija)	75
Elan Corporation (Irsko)	75
Baan (Nizozemska)	32
Vivendi Universat (Francija)	26
Turkcell (Turčija)	19,2

Vir: Navigators

V Luki Koper prejšnja uprava ni imela sklenjene pogodbe o zavarovanju odgovornosti uprave in nadzornikov.